

Політика використання штучного інтелекту в

Державному університеті «Київський авіаційний інститут»

1. Преамбула

Технології штучного інтелекту (далі - ШІ) стають важливим елементом сучасної освітньої, наукової та адміністративної діяльності. Їхнє використання сприяє підвищенню ефективності навчання й досліджень, розширює можливості для аналізу даних, створення навчальних матеріалів та організації освітнього процесу.

Разом з тим, застосування ШІ супроводжується рядом ризиків, зокрема пов'язаних із достовірністю згенерованої інформації, можливістю втрати навичок самостійної роботи, етичними викликами та питаннями захисту даних. Тому впровадження ШІ потребує чітких правил, які визначають межі допустимого використання, забезпечують безпечність технологій та підтримують якість освіти.

Ця Політика встановлює базові принципи, вимоги й обмеження використання технологій ШІ в Державному університеті «Київський авіаційний інститут», визначає права та обов'язки учасників освітнього процесу й окреслює механізми відповідального застосування ШІ в усіх видах діяльності Університету.

Політика розроблена з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти.

2. Терміни та визначення

Для цілей цієї Політики наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

Штучний інтелект (ШІ) - це клас технологічних рішень, створених на основі алгоритмів, математичних моделей та обчислювальних методів, здатних виконувати аналітичні, інтерпретаційні або предиктивні завдання, що зазвичай потребують людського інтелекту, включаючи навчання, класифікацію, узагальнення, розпізнавання та підтримку прийняття рішень.

Генеративний штучний інтелект - це різновид систем штучного інтелекту, у яких основною функцією є створення нового інформаційного контенту (текстового, візуального, аудіо, програмного або іншого), що не є прямим відтворенням навчальних даних. Такі моделі формують результат на основі виявлення, моделювання та узагальнення структур і закономірностей, отриманих у процесі навчання.

Інструменти штучного інтелекту - це програмні засоби, сервіси або цифрові платформи, що реалізують технології ШІ у прикладній формі та забезпечують автоматизацію, підтримку прийняття рішень, аналіз даних або створення інформаційного контенту відповідно до їх функціонального призначення.

Промпт - це текстова або інша структурована інструкція (запит), що надається користувачем системі генеративного штучного інтелекту та слугує вхідними даними для формування нею відповідного інформаційного результату. Промпт визначає зміст, формат або характер очікуваної відповіді та є ключовим елементом взаємодії користувача з моделлю, яка здійснює генерацію даних на основі алгоритмічної інтерпретації наданої інструкції.

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів, норм та правил поведінки, яких зобов'язані дотримуватися учасники освітнього процесу під час здійснення навчальної, наукової та інтелектуальної діяльності. Академічна доброчесність передбачає чесність, відповідальність, повагу до інтелектуальної праці, достовірність та прозорість результатів, належне посилання на використані джерела, самостійність виконання завдань та недопущення будь-яких форм порушення академічної доброчесності. Порушенням академічної доброчесності, зокрема, є привласнення чужих ідей чи результатів, подання неправдивої інформації, фальсифікація даних, а також використання технологій штучного інтелекту у спосіб, що підмінює особистий внесок здобувача або викривляє результати навчальної чи наукової діяльності.

Учасники освітнього процесу – це особи, які беруть участь в організації, забезпеченні та реалізації освітньої, наукової, методичної чи адміністративної діяльності Університету та взаємодіють із освітнім середовищем КАІ. До учасників освітнього процесу належать здобувачі вищої освіти всіх рівнів, науково-педагогічні та педагогічні працівники, наукові співробітники, адміністративний і допоміжний персонал, а також інші особи, що навчаються, працюють або користуються ресурсами Університету в межах освітньої чи науково-дослідної діяльності відповідно до чинного законодавства та внутрішніх нормативних актів КАІ.

3. Мета та завдання Політики

Метою цієї Політики є встановлення чітких правил, принципів та рекомендацій щодо впровадження і використання технологій штучного інтелекту в Університеті для забезпечення академічної доброчесності, підвищення якості освіти, ефективності наукової діяльності та сприяння

інноваціям у навчанні, дослідженнях і управлінських процесах. Політика покликана створити умови для відповідального, етичного і безпечного застосування ІІІ відповідно до законодавства та цінностей академічної спільноти.

Основними завданнями реалізації цієї Політики є:

- розробка прозорих правил використання ІІІ у всіх видах діяльності Університету (освітній, науковій, адміністративній);
- інтеграція інструментів ІІІ у освітній процес для підвищення його результативності та персоналізації навчання;
- забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності та етичних норм при використанні ІІІ;
- захист прав учасників освітнього процесу, їхніх персональних даних та інтелектуальної власності під час застосування ІІІ;
- підвищення рівня обізнаності та цифрової грамотності викладачів і здобувачів щодо можливостей і ризиків ІІІ, надання методичної підтримки з питань його використання;
- встановлення відповідальності за порушення правил цієї Політики та механізмів контролю за її дотриманням.

4. Сфера застосування

Викладачі Державного університету «Київський авіаційний інститут» мають право визначати допустимі форми та межі використання технологій штучного інтелекту у конкретних навчальних дисциплінах і завданнях, установлюючи відповідні правила застосування ІІІ. Усі здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися цих правил.

Викладачі забезпечують належний рівень академічної доброчесності при організації освітнього процесу, надають студентам роз'яснення щодо

коректного та некоректного застосування ІІІ, а також можуть вимагати від здобувачів розкриття інформації про використання ІІІ при виконанні робіт відповідно до встановлених ними вимог.

У межах своїх обов'язків викладачі здійснюють перевірку результатів навчальної діяльності з урахуванням можливого застосування ІІІ, можуть ініціювати додаткові усні пояснення чи співбесіди зі здобувачами, а у випадках сумнівів щодо дотримання принципів академічної доброчесності - звертатися до відповідних комісій або інших уповноважених органів Університету.

Університет забезпечує організаційну, методичну та консультаційну підтримку викладачів у питаннях інтеграції технологій ІІІ в освітній процес, у тому числі шляхом надання доступу до внутрішніх ресурсів, рекомендацій і навчальних матеріалів. За можливості та в межах наявних ресурсів Університет сприяє розвитку цифрової та педагогічної компетентності викладачів, однак не гарантує забезпечення доступу до комерційних або платних сервісів ІІІ.

5. Принципи використання ІІІ

Використання ІІІ в Державному університеті «Київський авіаційний інститут» ґрунтується на принципах, що забезпечують академічну доброчесність, етичність, безпеку та збереження якості освіти.

Технології ІІІ не можуть використовуватися для підміни особистої інтелектуальної діяльності здобувача або працівника. Студентам забороняється застосовувати ІІІ для генерації робіт чи рішень, які мають бути результатом особистого аналізу, творчості або розв'язання складових завдання. Особливо це стосується дисциплін, де критичною є власна аналітична робота зокрема математика, фізика, програмування,

алгоритмічні задачі та інші предмети, що оцінюють процес мислення, а не лише готовий результат.

Усі здобувачі освіти повинні відкрито декларувати застосування ШІ там, де це дозволено викладачем. Здобувач зобов'язаний чітко зазначати, яку частину роботи виконано із залученням ШІ та з якою метою. Викладач має право вимагати промпти, згенеровані відповіді чи інші супровідні матеріали.

Застосування ШІ не звільняє від необхідності самостійного аналізу й перевірки отриманих результатів. Усі матеріали, сформовані за участю ШІ, підлягають критичному осмисленню здобувачем або викладачем. Остаточні рішення щодо змісту роботи, оцінювання, наукових висновків чи управлінських дій приймаються відповідальним фахівцем, а не системою ШІ.

Технології ШІ можуть містити помилки, викривлення або неправдиві твердження, тому їхні результати не можуть сприйматися як безумовно достовірні. Автоматичні інструменти виявлення ШІ-контенту (детектори ШІ) не є доказом порушення самі по собі й застосовуються виключно як допоміжний засіб аналізу, результати якого потребують додаткової перевірки змісту роботи або співбесіди зі здобувачем.

Використання ШІ має відповідати етичним нормам і не створювати ризиків для дискримінації, викривлення інформації чи формування образливого, неправдивого або маніпулятивного контенту. Заборонено застосовувати ШІ для створення матеріалів, що порушують законодавство або права інших осіб.

При роботі з ШІ необхідно суворо дотримуватися вимог щодо захисту персональних даних та службової інформації. Учасники освітнього процесу не мають права передавати до зовнішніх сервісів ШІ персональні дані, внутрішні документи або іншу інформацію обмеженого доступу, якщо це

не передбачено законодавством або внутрішніми процедурами безпеки КАІ.

ШІ застосовується як інструмент, що доповнює освітній процес, сприяє розвитку сучасних компетенцій та покращує якість навчання й досліджень, але не замінює фундаментальні навички аналізу, логіки, розв'язання задач та формування власних висновків.

У всіх випадках остаточне рішення - академічне, наукове чи адміністративне - ухвалює уповноважений викладач або працівник, а не система ШІ.

6. Права та обов'язки учасників освітнього процесу при використанні ШІ

Права та обов'язки викладачів

Викладач має право встановлювати правила використання технологій штучного інтелекту під час виконання здобувачами освіти навчальних завдань, у процесі оцінювання та під час проведення всіх форм контролю знань. Усі здобувачі освіти зобов'язані безумовно дотримуватися встановлених викладачем вимог.

Викладач зобов'язаний забезпечувати виконання здобувачами освіти завдань у спосіб, що не суперечить принципам академічної доброчесності. У разі підозри на неправомірне використання ШІ викладач має право вимагати від студента надання вихідних матеріалів, що підтверджують характер застосування ШІ (зокрема, промптів, відповідей ШІ або інших супровідних даних), а також ініціювати додаткову співбесіду або повторне виконання завдання.

Викладач зобов'язаний інформувати здобувачів освіти про дозволені та заборонені форми використання ІІІ у межах навчальної дисципліни. Відсутність спеціальних вказівок не звільняє студентів від обов'язку виконувати завдання самостійно; будь-яке використання ІІІ у випадках, не дозволених викладачем, вважається порушенням цієї Політики.

Університет забезпечує викладачів організаційною та методичною підтримкою з питань впровадження технологій ІІІ, надаючи доступ до внутрішніх інформаційних ресурсів і консультацій. Забезпечення доступу до комерційних або платних сервісів ІІІ не є обов'язком Університету та здійснюється виключно в межах наявних ресурсів і доцільності. КАІ сприяє рівному доступу до базових інструментів ІІІ там, де це можливе з огляду на наявні ресурси Університету, не створюючи необґрунтованих переваг або обмежень для окремих груп користувачів.

Викладач несе персональну відповідальність за дотримання вимог цієї Політики у своїй педагогічній діяльності, включно з коректною організацією навчального процесу, контролем за використанням ІІІ здобувачами освіти та вжиттям заходів у випадках виявлення порушень.

Права та обов'язки здобувачів вищої освіти (студентів)

Здобувачі освіти мають право використовувати технології штучного інтелекту у навчальному процесі лише у межах, визначених викладачем або навчальним завданням, та за умови дотримання принципів академічної доброчесності, етичного використання даних і вимог цієї Політики.

Студент зобов'язаний самостійно виконувати навчальні завдання, якщо інше не передбачено викладачем. У випадках, коли використання інструментів ІІІ дозволено, здобувач зобов'язаний чітко позначати, яку

частину роботи було виконано із залученням ІІІ, а також вказувати інструмент або модель ІІІ, що була використана. Таке розкриття може здійснюватися у примітці, вступі чи іншому доречному місці роботи.

Студент не має права використовувати ІІІ з метою уникнення самостійного виконання завдань або для отримання неправомірної переваги під час оцінювання. У разі сумнівів щодо дозволеності використання ІІІ у конкретному завданні студент має завчасно звернутися до викладача за уточненням.

На вимогу викладача здобувач повинен надати допоміжні матеріали, що підтверджують характер застосування ІІІ (наприклад, текст запиту, відповідь системи ІІІ або інші супровідні дані), для перевірки доброчесності виконання завдання.

Здобувачі освіти несуть відповідальність за достовірність поданих даних, зміст виконаних робіт та результати навчальної діяльності незалежно від того, чи використовувалися інструменти ІІІ.

Права та обов'язки адміністрації та інших працівників

Адміністрація КАІ (керівники підрозділів, ректорат, президент) має забезпечувати необхідні умови для впровадження цієї Політики та використання ІІІ в діяльності Університету. З цією метою керівництво:

- організовує розробку внутрішніх інструкцій, методичних рекомендацій та роз'яснень щодо практичного застосування Політики;
- сприяє підвищенню кваліфікації працівників у сфері цифрових технологій та ІІІ, зокрема шляхом проведення семінарів, тренінгів і заходів з обміну досвідом;

· створює умови для доступу до матеріально-технічних та інформаційних ресурсів, необхідних для роботи з технологіями ШІ, у межах наявних можливостей Університету, включно з використанням доступних програмних засобів, відкритих або навчальних версій сервісів, а також інших ресурсів, надання яких визначається внутрішніми рішеннями та затвердженим порядком забезпечення;

· контролює виконання вимог Політики всіма структурними підрозділами та учасниками освітнього процесу і вживає управлінських заходів у разі виявлення порушень.

Інформаційно-обчислювальний центр (ІОЦ) КАІ та підрозділи, відповідальні за інформаційну безпеку, здійснюють аналіз і оцінювання ризиків, пов'язаних із впровадженням нових інструментів або сервісів штучного інтелекту, та надають профільному проректору висновки щодо їх безпечності, відповідності вимогам захисту інформації та положенням цієї Політики. Будь-яке програмне забезпечення або онлайн-сервіс, що містить технології ШІ та планується до використання в освітній, науковій чи адміністративній діяльності Університету, має пройти попередню перевірку ІОЦ та погодження профільного проректора на предмет відповідності політикам інформаційної безпеки, нормативним вимогам щодо обробки даних та внутрішнім стандартам КАІ.

Працівники адміністративних підрозділів Університету (деканатів, навчальних відділів, бібліотек, приймальної комісії та інших служб) можуть застосовувати інструменти штучного інтелекту для оптимізації типових адміністративних завдань та процедур, зокрема опрацювання документів, підготовки довідкової інформації, формування звітності або надання відповідей на стандартні запити. Застосування таких інструментів має здійснюватися з дотриманням принципів конфіденційності, точності та відповідального контролю: автоматично сформовані відповіді підлягають обов'язковій верифікації уповноваженим працівником перед їх офіційним

використанням, а персональні дані здобувачів чи працівників не можуть передаватися до сторонніх ІІІ-сервісів без обґрунтованої потреби та відповідного погодження згідно з політиками інформаційної безпеки КАІ.

КАІ забезпечує організаційні та консультативні умови для підтримки викладачів і здобувачів освіти з питань застосування технологій ІІІ. Для цього в Університеті функціонують визначені канали комунікації, зокрема через ІОЦ, Комісію з академічної доброчесності та інших представників адміністрації, уповноважених на надання роз'яснень щодо положень цієї Політики. Учасники освітнього процесу можуть звертатися до них для отримання консультацій, повідомлення про проблемні ситуації або потенційні порушення, пов'язані з використанням ІІІ. Адміністрація Університету організовує інформаційні та просвітницькі заходи, спрямовані на формування культури етичного й відповідального використання ІІІ та підвищення рівня обізнаності про можливості і ризики цих технологій.

Керівництво Університету здійснює регулярний моніторинг та оцінювання ефективності використання технологій штучного інтелекту в освітній, науковій та адміністративній діяльності. На підставі пропозицій викладачів, відгуків здобувачів освіти, результатів аналізу впровадження та розвитку технологічних рішень адміністрація може ініціювати перегляд і оновлення цієї Політики. Уповноважені президентом особи періодично готують звіт про стан застосування ІІІ в Університеті, включаючи досягнення, проблемні аспекти та рекомендації щодо подальшого розвитку.

7. Використання ІІІ в освітньому процесі

Використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі Державного університету «Київський авіаційний інститут» має здійснюватися з дотриманням принципів академічної доброчесності,

прозорості та особистої відповідальності здобувача освіти. ШІ може бути корисним інструментом для підтримки навчання, однак не може підміняти собою індивідуальну інтелектуальну діяльність студента або порушувати вимоги викладача щодо виконання навчальних завдань.

Допустимі форми використання ШІ в освітньому процесі

Здобувачам освіти дозволено застосовувати інструменти штучного інтелекту виключно для допоміжних дій, що не підміняють сутності навчального завдання та не замінюють індивідуальної інтелектуальної роботи. До таких дій належать:

- первинний пошук інформації з подальшою обов'язковою перевіркою достовірності;
- технічне редагування власних текстів (переклад, уточнення формулювань, граматична корекція);
- формування ідей, уточнення структури або планування виконання завдання;
- пояснення чи роз'яснення навчального матеріалу з метою кращого розуміння предмету.

Усі результати, отримані із використанням ШІ, мають бути критично оцінені, перевірені здобувачем освіти та самостійно інтегровані у зміст роботи. ШІ не може виступати джерелом готових відповідей або повноцінною заміною індивідуальної навчальної діяльності.

Декларування використання ШІ

У випадках, коли застосування інструментів штучного інтелекту дозволено викладачем, здобувач освіти зобов'язаний забезпечити прозорість такого використання. Зокрема, здобувач повинен:

- зазначити факт застосування ШІ у відповідній частині роботи або у примітці;

- чітко окреслити, які елементи чи етапи роботи були виконані із залученням ІІІ;
- на вимогу викладача надати матеріали, що підтверджують характер використання ІІІ (зокрема, промпти, фрагменти взаємодії, скріншоти тощо).

Ненадання інформації про використання ІІІ у випадках, коли така допомога фактично застосовувалася, розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних актів Університету.

Використання ІІІ під час контролю знань

Застосування технологій штучного інтелекту під час будь-яких форм контролю знань у Державному університеті «Київський авіаційний інститут» забороняється, якщо інше прямо не визначено викладачем у межах конкретного навчального завдання. Забороняється, зокрема:

- використання ІІІ під час іспитів, заліків, тестувань, усних відповідей та інших форм оцінювання;
- отримання через ІІІ готових відповідей на екзаменаційні завдання, білети, тести, контрольні питання чи інші оцінювальні матеріали;
- автоматичне розв'язання задач з математики, фізики, програмування та інших дисциплін, у яких важливим є самостійний аналітичний процес, логіка міркування або демонстрація ходу виконання завдання.

Несанкціоноване використання ІІІ у процесі контролю навчальних досягнень розглядається як грубе порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних актів Університету.

8. Використання ІІІ у науковій діяльності

Застосування технологій штучного інтелекту в наукових дослідженнях у Державному університеті «Київський авіаційний інститут» має здійснюватися з дотриманням принципів академічної доброчесності, дослідницької етики та міжнародних стандартів якості наукових результатів. Інструменти ШІ можуть використовуватися як допоміжний ресурс, однак не можуть підміняти собою науковий аналіз, критичне мислення чи відповідальність дослідника за достовірність даних та формування висновків.

Допустиме використання ШІ у наукових дослідженнях

Науково-педагогічним працівникам та дослідникам дозволяється застосовувати інструменти штучного інтелекту для допоміжних цілей, що не порушують суті наукової діяльності, зокрема:

- пошук літературних джерел, підготовка аналітичних оглядів та формування інформаційних запитів;
- генерація варіантів структури дослідження, можливих підходів чи гіпотез;
- редакційне опрацювання тексту наукових матеріалів та структурне удосконалення викладу;
- допоміжний аналіз даних за умови дотримання вимог конфіденційності та захисту інформації;
- створення ілюстративних матеріалів (схем, графіків, діаграм), що не впливають на зміст наукових висновків.

Усі результати, отримані із залученням ШІ, мають бути дослідником перевірені, уточнені та не можуть використовуватися без належної наукової верифікації.

Недопустиме використання ШІ у науковій роботі

Категорично забороняється застосовувати ШІ у спосіб, що суперечить принципам академічної доброчесності або може призвести до створення недостовірних наукових результатів, зокрема:

- генерувати вигадані або недостовірні дані, неіснуючі джерела, фіктивні експериментальні результати чи автоматично створені некоректні посилання;
- використовувати ШІ для повної автоматичної генерації наукових статей, звітів чи інших матеріалів без подальшої експертної перевірки;
- привласнювати згенеровані ШІ тексти або інші матеріали як власний оригінальний результат без належного посилання;
- вводити до ШІ-систем дані з обмеженим доступом, персональні дані досліджуваних осіб чи службову інформацію без відповідного дозволу та забезпечення належного захисту.

Прозорість і відповідальність при використанні ШІ у дослідженнях

Науковці КАІ зобов'язані забезпечувати прозорість застосування ШІ у межах наукової діяльності, зокрема:

- декларувати використання ШІ у наукових статтях, звітах, проєктних заявках та інших матеріалах, якщо ШІ істотно вплинув на зміст або результати роботи;
- перевіряти фактологічну точність, коректність даних та достовірність джерел, отриманих за допомогою ШІ;
- забезпечувати повний людський контроль над інтерпретацією наукових даних, логікою дослідження та формуванням висновків, не допускаючи автоматичного прийняття рішень на основі результатів ШІ.

9. Етичні норми використання ШІ

Усі учасники освітнього процесу КАІ повинні дотримуватися високих етичних стандартів при використанні технологій штучного інтелекту. В

Університеті встановлюються такі заборони щодо використання технологій штучного інтелекту:

ШІ не може використовуватися як джерело готових відповідей, що підміняють процес навчання.

Забороняється подавати навчальні чи наукові роботи, повністю або частково згенеровані ШІ, як власний результат, без відповідного розкриття характеру його використання.

Забороняється використання ШІ для виконання завдань, що вимагають особистої аналітичної, творчої або дослідницької діяльності, якщо інше прямо не дозволено викладачем.

Забороняється застосування ШІ під час екзаменів, заліків, тестування та інших форм контролю знань, крім випадків, прямо визначених викладачем або процедурою оцінювання.

Забороняється генерувати або отримувати за допомогою ШІ готові відповіді на білети, тести, задачі, програмний код, математичні чи фізичні розв'язання, коли метою завдання є перевірка особистих компетентностей студента.

Забороняється підміна особистої участі чи ідентифікації під час онлайн-занять, відеоконференцій або інших форм присутності та контролю, у тому числі за допомогою аватарів, голосових модифікаторів або автоматизованих систем.

Забороняється вводити до публічних або сторонніх ШІ-сервісів персональні дані, службову інформацію та інші дані обмеженого доступу, якщо це не передбачено внутрішніми процедурами або не погоджено з уповноваженими підрозділами.

Забороняється використання ШІ для створення неправомірних переваг чи обходу вимог навчальних дисциплін, зокрема: підробки результатів, фальсифікацій, автоматичної генерації обґрунтувань чи відповідей.

Забороняється використання ШІ для створення контенту, що порушує законодавство, етичні норми або академічну доброчесність, включно з дискримінаційним, образливим, маніпулятивним чи дезінформаційним контентом.

Дотримання зазначених норм забезпечує відповідальне, етичне та безпечне інтегрування технологій штучного інтелекту в освітнє середовище Державного університету «Київський авіаційний інститут».

10. Обмеження використання ШІ

З метою забезпечення якості освіти, дотримання академічної доброчесності та справедливості оцінювання в Державному університеті «Київський авіаційний інститут» установлюються визначені обмеження та заборони щодо застосування технологій штучного інтелекту.

Використання технологій штучного інтелекту в Державному університеті «Київський авіаційний інститут» здійснюється з дотриманням законодавства України у сфері захисту інформації та персональних даних. Будь-яка обробка персональних даних у контексті застосування ШІ повинна бути обґрунтованою та безпечною, а їх обсяг має відповідати принципу мінімізації: у ШІ-системи може передаватися лише та інформація, яка є необхідною для виконання конкретного завдання.

Забороняється передавати стороннім або публічним ШІ-сервісам персональні дані студентів, працівників або інших осіб без належних правових підстав. Також не допускається завантаження до ШІ-систем документів, що містять службову, конфіденційну або обмежену інформацію Університету, без погодження з уповноваженими підрозділами. Використання ШІ для обробки чутливих категорій даних -

зокрема інформації про академічні результати, стан здоров'я або фінансові показники - забороняється, якщо це не передбачено внутрішніми процедурами інформаційної безпеки КАІ. Крім того, учасники освітнього процесу не мають права вводити до відкритих ІІІ-систем персональні дані третіх осіб без їх попередньої інформованої згоди.

Усі нові інструменти штучного інтелекту, що плануються до впровадження для роботи з даними Університету, повинні пройти попередню перевірку уповноваженими підрозділами на відповідність вимогам інформаційної безпеки. Такі інструменти мають забезпечувати належний рівень захисту інформації, включно з використанням технічних засобів шифрування, можливістю контролю користувача над обсягом і способом обробки даних, а також, за можливості, функціонувати в локальному або захищеному середовищі.

Університет здійснює технічний та організаційний нагляд за дотриманням вимог інформаційної безпеки під час використання ІІІ, що включає перевірку налаштувань конфіденційності, моніторинг доступу до інформаційних систем та реагування на інциденти, пов'язані з обробкою даних. У разі виникнення підозр щодо порушення правил захисту інформації такі випадки підлягають розгляду відповідно до внутрішніх процедур КАІ.

Порушення вимог щодо захисту персональних даних під час використання технологій ІІІ тягне за собою відповідальність відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів Університету.

11. Захист персональних даних при використанні ІІІ

Використання технологій ІІІ в КАІ здійснюється з дотриманням вимог законодавства України у сфері захисту інформації та персональних даних. ІІІ-інструменти, що застосовуються в освітній, науковій чи адміністративній діяльності, повинні функціонувати таким чином, щоб виключати ризики несанкціонованого доступу, розголошення або неправомірної обробки інформації.

Використання технологій ІІІ не повинно створювати додаткових ризиків щодо витоку, неправомірної обробки або неналежного зберігання персональних даних. Усі рішення, пов'язані з впровадженням ІІІ, мають оцінюватися з урахуванням потенційного впливу на безпеку інформації та конфіденційність.

Учасники освітнього процесу зобов'язані вводити в ІІІ-системи лише ті дані, які є необхідними для виконання конкретного завдання, дотримуючись принципу мінімізації. Забороняється передавати стороннім ІІІ-сервісам персональні дані здобувачів, працівників чи інших осіб, а також іншу інформацію з обмеженим доступом без належних правових підстав або окремого дозволу керівництва. Обробка персональних даних із застосуванням ІІІ здійснюється виключно в межах, визначених метою їх збирання, та відповідно до Закону України «Про захист персональних даних».

ІІІ-інструменти, що працюють з академічними або службовими даними Університету, повинні забезпечувати належний рівень захищеності, включаючи захищені канали передачі, належне шифрування інформації та можливість контролю доступу. Забороняється завантажувати у відкриті або комерційні ІІІ-сервіси внутрішні документи, матеріали службового користування, студентські роботи та інші дані обмеженого доступу без узгодження з керівництвом або відповідальними підрозділами. У разі впровадження нових ІІІ-рішень проводиться попередня оцінка їх відповідності вимогам інформаційної безпеки.

Інформаційно-обчислювальний центр КАІ здійснює оцінку ризиків, пов'язаних із використанням ШІ, контролює дотримання встановлених вимог та організовує реагування на інциденти, що можуть свідчити про порушення конфіденційності або витік даних. Усі підозри на неправомірну обробку персональних даних за участю ШІ розглядаються відповідно до внутрішніх процедур інформаційної безпеки та чинного законодавства України.

Порушення вимог цього розділу тягне наслідки згідно з розділом 10 цієї Політики, внутрішніми актами КАІ та законодавством України.

12. Відповідальність за порушення Політики

Порушення положень цієї Політики розглядається як невиконання навчальних чи службових обов'язків і тягне за собою відповідні заходи реагування. Кожен учасник освітнього процесу несе персональну відповідальність за дотримання вимог Політики та наслідки своїх дій (чи бездіяльності) щодо використання ШІ.

У разі виявлення фактів недоброчесної поведінки здобувачів освіти, що пов'язані з неправомірним використанням технологій штучного інтелекту (зокрема несанкціонованим застосуванням ШІ при виконанні завдань, плагіатом, отриманням допомоги ШІ під час контрольних заходів тощо), такі випадки розглядаються відповідно до процедур, визначених Політикою академічної доброчесності КАІ та внутрішніми положеннями про діяльність комісій з академічної доброчесності та етики. Неправомірне використання ШІ прирівнюється до порушення академічної доброчесності і може тягнути за собою дисциплінарні заходи, включно з анулюванням

результатів роботи, повторним виконанням завдання, або у разі тяжких порушень - відрахуванням.

У випадках недотримання учасниками освітнього процесу вимог цієї Політики, зокрема у ситуаціях неправомірного використання технологій ШІ, розголошення конфіденційної інформації через ШІ-системи, сприяння недоброчесній поведінці здобувачів або використання ШІ для фальсифікації результатів роботи, такі дії розглядаються як порушення трудової дисципліни та/або етичних норм. Залежно від характеру та обставин порушення до працівника можуть застосовуватися заходи дисциплінарного впливу відповідно до Кодексу законів про працю України та внутрішніх нормативних документів КАІ. Питання етичності використання ШІ працівниками можуть передаватися на розгляд Комісії з питань етики Університету.

У випадках, коли неправомірне використання ШІ призвело до порушення законодавства (наприклад, у сфері авторського права або захисту персональних даних), винна особа несе відповідальність, передбачену відповідними законами. Університет у межах компетенції сприяє виявленню таких порушень і може інформувати уповноважені органи про випадки, що мають ознаки правопорушень.

Контроль за виконанням положень цієї Політики здійснюється керівництвом Державного університету «Київський авіаційний інститут». Університет має право проводити перевірку навчальних та наукових робіт щодо можливих ознак неправомірного використання технологій ШІ, у тому числі із застосуванням технічних засобів виявлення ШІ-згенерованого контенту, а також ініціювати розгляд випадків, що викликають обґрунтовані сумніви або скарги.

Детектори ШІ використовуються лише як допоміжний засіб аналізу та не можуть розглядатися як самостійна підстава для висновку про порушення. Результати таких інструментів мають орієнтовний характер і

підлягають обов'язковій додатковій верифікації шляхом аналізу змісту роботи, співбесіди зі здобувачем або інших методів уточнення. Остаточні рішення щодо можливого порушення приймаються лише з урахуванням сукупності доказів. За потреби до опрацювання таких інцидентів можуть залучатися комісії з питань академічної доброчесності, етики або інші уповноважені органи, які надають відповідні висновки та рекомендації щодо подальших дій і застосування дисциплінарних процедур. Жоден автоматичний інструмент визначення ШІ-контенту не може розцінюватися як достатнє підтвердження факту порушення або бути підставою для застосування заходів впливу без залучення додаткових методів перевірки.

13. Прикінцеві положення

Ця Політика ухвалюється Вченою радою Державного університету «Київський авіаційний інститут» і набирає чинності з моменту введення в дію наказом президента. З дати набрання чинності всі учасники освітнього процесу зобов'язані неухильно дотримуватися положень цієї Політики.

Усі нормативні акти, розпорядження та внутрішні документи Університету, що регулюють питання використання технологій штучного інтелекту, підлягають приведенню у відповідність до вимог цієї Політики або визнаються такими, що втратили чинність у частині, яка їй суперечить.

Зміни та доповнення до Політики вносяться у разі зміни законодавства України, появи нових державних вимог або технологічних обставин, що впливають на організацію освітнього процесу, а також на підставі аналізу практичного застосування Політики в Університеті. Усі зміни затверджуються рішенням Вченої ради та вводяться в дію відповідним наказом президента. Актуальна редакція Політики

оприлюднюється на офіційному вебсайті та доводиться до відома працівників і здобувачів освіти.

Організація виконання цієї Політики та контроль за її дотриманням покладаються на проректорів, керівників структурних підрозділів та інші посадові особи згідно з розподілом функціональних обов'язків. Комісія з питань етики та врегулювання скарг КАІ здійснює розгляд етичних аспектів використання ШІ та опрацьовує звернення, пов'язані з можливими порушеннями.